

Jak zatrudnić kierowcę spoza Unii Europejskiej?

data aktualizacji: 2022.11.16

Szacuje się, że w całej Europie brakuje obecnie około 400 tys. zawodowych kierowców. Problem ten jest szczególnie palący w Polsce. Rodzime firmy coraz częściej szukają więc kierowców za granicą, głównie na wschodzie. Jest to opłacalne, ale wiąże się z koniecznością spełnienia szeregu formalności związanych z ich zatrudnieniem.

O zatrudnianiu zawodowych kierowców spoza Wspólnoty Europejskiej opowiada Paweł Łazarewicz, prawnik z TC Kancelaria Prawna.

Zezwolenie na pobyt czasowy i pracę

Jeżeli osoba z innego kraju chce znaleźć legalne zatrudnienie w Polsce, musi wystąpić o zezwolenie na pobyt czasowy i pracę. Oba dokumenty można uzyskać w ramach jednej procedury. Wniosek w takim przypadku składa się osobiście do urzędu wojewódzkiego właściwego ze względu na miejsce pobytu.

Do wniosku należy dołączyć ważny dokument podróży, aktualne zdjęcia oraz wykazać, że ma się zapewnione miejsce zamieszkania w Polsce, a także dokumenty poświadczające posiadanie ubezpieczenia zdrowotnego i źródła dochodu wraz z umową o pracę lub cywilnoprawną.

Pracodawca osoby starającej się o jednolite zezwolenie musi posiadać m.in. informację starosty o braku możliwości zaspokojenia swoich potrzeb kadrowych na lokalnym rynku pracy. Zezwolenie na

pobyt czasowy wydawane jest na okres nie krótszy niż 3 miesiące i nie dłuższy niż 3 lata.

Sytuację pracowników z Ukrainy, którzy poszukują zatrudnienia poza krajem, zmienił konflikt zbrojny w ich kraju.

- Obywatele Ukrainy mogą podjąć pracę bez żadnych wstępnych formalności, jeżeli wjechali legalnie do naszego kraju z terytorium Ukrainy po 23 lutego 2022, a więc w domyśle w związku z wybuchem wojny i deklarują zamiar pozostania w Polsce. Pracodawca, który zatrudnia osobę z tego kraju powinien wysłać powiadomienie o powierzeniu wykonywania pracy do powiatowego urzędu pracy. Uprawnienie to obowiązuje w okresie 18 miesięcy od 24 lutego 2022, niezależnie od daty przekroczenia granicy RP - zauważa Paweł Łazarewicz, prawnik z TC Kancelaria Prawna.

Oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi

Obywatele takich krajów jak Armenia, Białoruś, Gruzja, Mołdawia czy Ukraina mogą skorzystać z Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 grudnia 2017 roku, które zezwala na zatrudnienie w Polsce takich osób na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi. Na podstawie tego dokumentu mogą podjąć zatrudnienie na okres 6 miesięcy w ciągu kolejnych 12 miesięcy.

Oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi wystawia pracodawca i musi ono zawierać takie informacje jak nazwa zawodu, miejsce wykonywania pracy, data rozpoczęcia oraz zakończenia pracy, formę zatrudnienia i wysokość wynagrodzenia brutto.

Dokument należy zarejestrować w Urzędzie Pracy właściwym dla miejsca zamieszkania zatrudnionej osoby oraz zgłosić pracownika do ZUS.

Karta kwalifikacji kierowcy

W kwietniu tego roku zmieniły się zasady wydawania zawodowych praw jazdy zarówno dla obywateli Polski, jak i innych krajów. Według nowych przepisów, zawodowy kierowca musi posiadać prawo jazdy z wpisanym kodem 95. Obywatele państw niebędących członkami Unii Europejskiej, jeśli nie posiadają polskiego prawa jazdy z kodem 95, muszą uzyskać kartę kwalifikacji kierowcy.

- Dokument ten potwierdza uprawnienia do wykonywania przewozu drogowego kierowcom w zakresie kat. C, CE, D i DE zarówno w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej, jak i w tzw. państwach trzecich. Kartę kwalifikacji kierowcy należy mieć zawsze przy sobie i okazywać na każde żądanie uprawnionego organu. Wydaje ją starosta właściwy dla miejsca zamieszkania - mówi Paweł Łazarewicz, prawnik w TC Kancelarii Prawnej.

Do wniosku o kartę należy dołączyć kopię świadectwa kwalifikacji zawodowej wydanego w Polsce oraz kopię orzeczenia lekarskiego i psychologicznego o braku przeciwwskazań do pracy na stanowisku kierowcy, kopię posiadanego prawa jazdy, dowód uiszczenia opłaty za wydanie karty kwalifikacji kierowcy i opłaty ewidencyjnej oraz dowód osobisty lub inny dokument ze zdjęciem potwierdzający tożsamość.

Świadectwo kierowcy

Świadectwo kierowcy pozostaje bez zmian, ale jego główną rolą w tej sytuacji jest potwierdzenie legalności zatrudnienia kierowców z państw trzecich. Wydaje je Główny Inspektor Transportu Drogowego na wniosek przedsiębiorcy, który chce zatrudnić cudzoziemca jako kierowcę w swojej firmie transportowej do wykonywania przewozów międzynarodowych towarów.

Do wniosku SK1 muszą być dołączone przede wszystkim: kopia licencji wspólnotowej, zaświadczenie o zatrudnieniu kierowcy oraz spełnieniu przez kierowcę wymagań (ZZ), kserokopia dokumentu tożsamości/kopia paszportu, kserokopia prawa jazdy, kserokopia dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie społeczne kierowcy..

Świadectwo kierowcy wydawane jest przewoźnikowi wraz z wypisem, który powinien być przechowywany w jego siedzibie. Oryginał powinien mieć przy sobie kierowca wykonujący przewozy międzynarodowe, aby w razie konieczności okazać je uprawnionym służbom. Za jego brak grozi przedsiębiorcy kara w wysokości 5000 zł.

Kierowca wykonujący przewozy międzynarodowe nie może posługiwać się świadectwem wystawionym na innego przewoźnika.

Świadectwa kierowcy nie należy mylić ze świadectwem kwalifikacji zawodowych

Nowością wprowadzoną w kwietniu 2022 roku jest Profil Kierowcy Zawodowego. Jest to system informatyczny, w którym każdy kierowca zawodowy otrzymuje swój indywidualny numer. Profil będzie na bieżąco aktualizowany i ma zawierać wszystkie informacje dotyczące posiadanych kwalifikacji zawodowych, przebytych szkoleń czy wyników badań lekarskich. Bez tego, kierowca nie będzie mógł rozpocząć szkoleń w ramach kwalifikacji wstępnej, wstępnej przyspieszonej, wstępnej uzupełniającej, uzupełniającej przyspieszonej, szkolenia okresowego czy przystąpić do egzaminu.

Wniosek o założenie profilu należy złożyć osobiście w wydziale komunikacji właściwym dla miejsca zamieszkania. Należy do niego dołączyć m.in. aktualne zdjęcie, kserokopię prawo jazdy, kserokopię paszportu, orzeczenie potwierdzające brak przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy wraz z kopią, orzeczenie o braku przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy wraz z kopią, oświadczenie o wykonywaniu przewozu na rzecz firmy z siedzibą na terenie Polski (do szkolenia okresowego) lub zamiaru wykonywania przewozu (do uzyskania odpowiedniej kwalifikacji).

Po złożeniu wniosku wraz z wymaganymi dokumentami, zostaje wygenerowany indywidualny numer PKZ. Numer ten zostanie udostępniony właściwemu ośrodkowi szkolenia, który prowadzi kursy kwalifikacyjne lub szkolenie okresowe, aby uzupełnić dane dotyczące przeprowadzonego kursu i szkolenia dla danej osoby. W przypadku kierowcy, który uczestniczył w kursie kwalifikacyjnym, profil zostaje udostępniony wojewódzkiemu ośrodkowi ruchu drogowego. Po przeprowadzeniu testu kwalifikacyjnego, profil jest aktualizowany o jego wynik. Uzupełniony Profil Kierowcy Zawodowego wraz z zawartymi w nim danymi zostanie wykorzystany do wydania odpowiedniego dokumentu z kodem 95.

Kierowcy ze wschodu ratunkiem dla branży?

Braki kierowców w branży transportowej mają wiele złożonych przyczyn, od ekonomicznych po zdrowotne i społeczne, związane z uciążliwym trybem życia "w trasie". W sektorze brakuje przede wszystkim „świeżej krwi” - według danych CEPiK aż 1,5 miliona kierowców zawodowych ma więcej niż 65 lat. A według Międzynarodowej Organizacji ds. Transportu średnia ich wieku plasuje się w okolicach 50 lat.

- Zatrudnianie kierowców z innych krajów, w szczególności zza wschodniej granicy, może pomóc w tym względzie, lecz nie rozwiąże problemu. Jego zaletą jest z pewnością możliwość pozyskania nowych, często tańszych pracowników. Wady to skomplikowany i wieloetapowy proces potwierdzenia kompetencji zawodowych i wysokie koszty uzyskania obowiązkowych zaświadczeń pozwalających na prowadzenie samochodów ciężarowych - zauważa Paweł Łazarewicz, prawnik z TC

Kancelaria Prawna.

W związku z tym wśród znawców branży dominuje pogląd, że w najbliższych latach niedobory kierowców zawodowych będą się dalej pogłębiać.

Fot. TC Kancelaria Prawna

Źródło: